

ข้อมูลทั่วไปปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล นางทองพรหมมา ชื่อเล่น
ว.ด.ป เกิด ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ เพศ หญิง อายุ ๗๙ ปี
จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๘ หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองจันทน์ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
ชื่อบิดา นายหา ชื่อมารดา นางอ้อม
ปัจจุบันประกอบอาชีพ ต้มยาแผนโบราณ แทนการอยู่ไฟ
มีความสามารถด้าน การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๒. เป็นปราชญ์ชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- () อาหารและโภชนาการ () ศาสนาและพิธีกรรม
() เกษตรกรรมและการทำมาหากิน () ภาษาและวรรณกรรม
() ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ () ศิลปะการแสดงดนตรี
() ประวัติศาสตร์และโบราณคดี () กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
(✓) การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

สืบทอดความรู้ มาจากบิดา มารดา

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้วิธีการต้มยาสมุนไพรไทย ที่ใช้แทนการอยู่ไฟของหญิงหลังคลอด จากการติดตามช่วยเหลือบิดา มารดาตั้งแต่เล็กจนโต ซึ่งบิดา มารดาประกอบอาชีพต้มยาสมุนไพรขาย เมื่อบิดา มารดาเสียชีวิต จึงสืบทอดอาชีพการต้มยา และสูตรยาต้มต่างๆ จากบิดามารดา

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

ใช้ยาสมุนไพร หรือยาโบราณหลายอย่างผสมกัน ต้มในหม้อดินต้อน้ำยา

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

สมุนไพรไทยชนิดต่างๆที่ใช้ในการต้มยา เช่น มะกรูด ตะไคร้ (ช่วยให้ระบบทางเดินหายใจคล่องขึ้น), ไพร (ช่วยลดอาการปวดเมื่อย), ขมิ้นชัน (ลดอาการเคล็ดขัดยอก), การบูร พิมเสน (ช่วยให้หายใจสดชื่น), ผักบุ้งแดง (ช่วยบำรุงสายตา), หัวหอมแดง, ใบมะขาม, ใบส้มป่อย, ใบส้มเสี้ยว, เปลือกส้มโอ และสมุนไพรอื่น ๆ

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

๑. การบอกเล่า บรรยาย ด้วยวาจา

เป็นวิธีการที่ผู้ถ่ายทอดเป็นฝ่ายบอกเล่า อธิบาย หรือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สั่งสมของตนให้แก่ผู้รับการถ่ายทอดในรูปของคำพูด โดยผู้ถ่ายทอดจะต้องเป็นฝ่ายเตรียมเนื้อหาที่จะพูด วิธีนี้ผู้ถ่ายทอดจะมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้ความรู้ ส่วนผู้รับการถ่ายทอดจะเป็นผู้รับฟังและจดจำความรู้หรือบันทึกสาระสำคัญต่าง ๆ ที่ได้รับฟังตามไปด้วย

๒. การสาธิต

เป็นวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ผู้ถ่ายทอดแสดงหรือกระทำพร้อมกับการบอกหรือ อธิบายเพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดได้ประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอน และสามารถปฏิบัติได้ การสาธิตที่นิยมใช้ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา คือ การสาธิตวิธีการและการสาธิตประกอบการบรรยาย

๓. การปฏิบัติจริง

เป็นวิธีการถ่ายทอดที่ผู้รับการถ่ายทอดลงมือกระทำจริงในสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริง โดยผู้ถ่ายทอดเป็นผู้คอยแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน และได้ผลงานตามที่ต้องการด้วยวิธีการนี้ผู้รับการถ่ายทอดจะได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปทีละเล็กละน้อย

ลงชื่อ นางบานย้อย พรรณนา ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหนองจันทน์ หมู่ที่ ๑๔